

PAPER GRACIOS,

EN QUE ES REFERIX LO SUCÈS DE CERT
Llaurador fadrí, que pensantse millorar de viure, se
posá Poticari: lo que no pogué aguantar, y quedá
inválit de la tal mudansa, com se vorá en
los siguients versos.

Que sel menchen els mosquits,
quel moseguen alacrás,
quels tábens se li apoderen,
quels ulls li traguen los gats,
mereix un fadrí que es posa

sens reflexió à festechar:
perque les grans desollades
tracten à un fadrí del camp,
com si fora un no ningú,
pichor que si fos esclau:

y nos pensen que es embust
lo que els estic relatant,
perque a mi em va susuir,
sinse afichir ni llevar,
en una del piñol dols,
que pera mi fon amarc:
y pera que s'escarmenten,
y escarmente lo meu cap,
asi en presencia de tots
els tinc de contar el cas.
Un disabte de vesprada
aborrit de femechar,
menentri dins de Valencia
per lo portal de Serrans,
a buscar amo y dependre
ofici mes descansat.
Aixi que me viu dins de ella,
oixc tocar a temporal:
pregunti si era tronada,
perque el cel tot está ras.
Un orellut motiló,
y un ahulla del portal,
em digué: es lo Poticarí,
que está el mortér repicant.
Yo que tal me vach oir,
capte lleu agranollat,
que en este ofici he de veure,
si es que puc alzar lo cap.
Men aní tot dret a ell
en ma montera en la ma,
y despues dels compliments,
en lamo em vach declarar,
dientli que si em volia
amostrar la facultat?
Ell me prengué la paraula,
y de pronte em va entregar
una gran ma de mortér,
que pareixia perpal,

dientme: apreta, pobrèt,
que deixos polvos se fa
aquell unguent de rutia
pera els ulls tan celebrat.
Yo em quedí fet un badóc,
atordit y atolondrat,
al veure que yo a ma tia
la habia de repicar.
Aixi pasi la vesprada,
y quant vingué lendemí,
abaixá el amo vestintse,
y enlora em va preguntar,
si era bon espolsador?
Yo diguí: vosté ho vorá;
quant de darrere la porta
em trau un rabo de gat
mes arisat que un dimoní,
en un bastonet lligat.
En aquell diable pelut
vach comensar a espolsar
la botiga, y el taulell,
els pots, ampolles y estants.
En asó de una finestra
chiqueta que al pati cau,
sasomá una mala mossa,
y em digué: señor galan,
si el puc en algo servir,
ho faré de molt bon grat,
que yo estic en esta casa
afermada per sis anys;
y pegant un gran suspir,
la finestra va tancar.
Me quedí fet un panolí,
atordit y atolondrat,
sinse saber hon pegarme,
ni qué fer en este llans:
escomensi a ferme creus,
perque el diable nom rentás.

Tota aquella santa nít
la pasi de clar en clar,
fent dos mil capteriments,
chitantme, tornantme à alsar,
picoreta per asi,
mal de ventre per allà,
suant com un carretér,
ple de ganes de vosar:
quant se destapà la bota
així per dalt com per baix,
despachant mes munició
que en la ciudatela hia.
Al que fon la marinada,
em quedi en sarahuells blancs,
y en los atres tapi el pot,
perque el unguent no chorràs;
y en fi de aquelles suors
tot me vingui à costipar.
Als estornuts y als tosits,
y lo que allí es sol chuntar,
alboloti tota casa,
al amo vach despertar,
se posa la ropa de hambre,
baixant escales aball,
dientme: fadri, qué tens?
qué ha susuit, qué ha pasat?
Qué mha de pasar, señor!
pase els ulls per eixe drap,
vecha lo que troba en ell,
que ahí está la veritat.
Al mateix punt feu la proba,
y palpantho per ses mans,
alcansà quatre ampolletes,
y un veurache em va donar.
Quedi bo com un rellonche,
y dallí à cosa de un quart,
vingué la bribona mosa
en un rollo baix lo bras,

y una xiquera raseta
de chocolate en un plat;
me digué: tome usted eso,
corrobore el albañal,
y el ventrelló esbilitado
de lo mucho que ha buidar.
Yo que viu tan gran gasajo,
li vach dir en castellà:
bien quisiera, mi señora,
per este pas en que están,
ser fillo ù nebot de un Conde,
ò de un frare ò capellà;
poro siendo yo un cudól,
dur dende els peus fins al cap,
tan solo resta la diga,
que estic als seus peus postrat.
La pendanga de la mosa
estes rahons me tornà:
vacha, vacha el corbellót,
durót de nativitat,
vacha à dir eixos requiebros
à les dures de Alaquás,
que no es crien pera ell
les chiques de esta ciutat;
y chirá pronte les veles,
mil carcallades pegant.
Aguarda, bribona mosa,
escalfida (cap sagrat!)
y la xiquera y suquet
li encaixí en mich lespínas;
puchí caragol amunt,
y ans de arribar al terrat,
allí la fiu com un odre
de patades y de arraps,
que li deixí ben calenta
la señora cara gran.
Al rumor puchá el meu amo,
y quant el tingui dabant,
com

com me duraba la febra,
dell ne vach fer atre tant:
ell de les greñes me aferra,
com si fora un saranás,
fiuli presa à les orelles,
caém caragol aball.
Estaba la dropa mosa
en la cuina ya esperant,
en una ma de mortér
agarrada en les dos mans,
y enfurida com à lloba,
sobre mi descarregá.
Ya la tinc comes amunt,
ya la tinc comes aball:
per fi anarem com dos odres
per la cuina redolant:
la trinchà dels sarahuells
de la forsa es va trencar,
y ella tota embolicada
en les faldetes al cap.
A espentes y à quatre comes,
ò com Deu me encaminá,
procuri desllapisarme
de les sarpes de aquell gat:
fins à Sen Pere Nolasco
de aquell modo vach anar,
y el motiló que alli estava

corréns cridá al Menescal,
perque estaben els Barbérs
à divertir-se al porrat.
He estat un mes en lo llit,
sense mourem de un costat,
y habentme acertat la cura,
he quedat curro de un bras,
tres costelles asfondrades,
y romput per lespinás,
un pel en esta mamella,
uberta per lo costat,
entre sipela ò no pela,
y molt de cursos de sanc:
vehuen vostés, mis señores,
qué de mals en un instant!
Ya em pareix que nhe dit prou,
y vostés oit bastant,
sens menester ser que diga,
que estic com les fels de amarc,
tan encés com una trompa,
y tan rabiós com un gat,
quant li calsiguen la cúa,
ò el tiren taulada aball;
y no mudaré de humor,
fins à quem hacha vengat
de la mosa y Poticari,
traentlos la llengna un pam.

F I.